

in.ihned.cz/cr

LIBERECKÝ KRAJ

JABLONEC NAD NISOU

Město bižuterie, jehož historie je spjata s výrobou skla. Centrum je převážně v secesním slohu – včetně budovy sklářského muzea. Radnice a kostel Nejsvětějšího srdce Páně

jsou ze 30. let minulého století. Do sousedního Liberce jezdí elektrická dráha.

LIBEREC

Na náměstí Edvarda Beneše je mohutná novogotická radnice, ve stejném architektonickém stylu je i zdejší divadlo F. X. Šaldy. Pozůstatkem historické městské zástavby jsou tzv. Valdštejnské domky, hrázdně

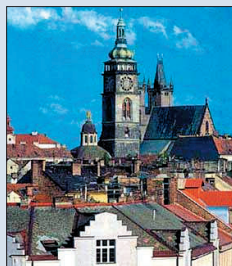
patrové budovy s podloubím, jedny z nejstarších svého druhu u nás. V Liberci je nejstarší zoologická zahrada v ČR, kde chovají i vzácného bílého tygra, rozsáhlá je i botanická zahrada s venkovní sbírkou rododendronů. Rekreatovat se můžete v zábavním centru Babylon nebo se vydat na Ještěd s atypickou stavbou vysílače.

KRÁSNÁ LÍPA

Rozkvet přinesla městu v 18. a hlavně 19. století textilní výroba. Z tohoto období také pocházejí hlavní památky: barokní kostel sv. Máří Magdalény a křížová cesta ke kapli na Kostelním vrchu či původní měšťanské domy. Po válce se kvůli odsunu německého obyvatelstva město téměř vylidnilo, a řada cenných budov proto zchátrala. Dnes sídlí v Krásné Lípě správa NP České Švýcarsko a začínají tu značené turistické stezky po parku.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

HRADEC KRÁLOVÉ

Leží na soutoku Labe a Orlice v místě, jež Slované osídlili už v 6. století. Po smrti Václava II. ho získala vdova Eliška Rejčka, a Hradec se tak stal věnným městem českých královen (tehdy získal i jméno Hradec Králové). Na Velkém náměstí v historickém centru je gotický kostel sv. Ducha ze 2. třetiny 14. století s dvojicí 40 m vysokých věží. Vedle stojí 71,5 m vysoká Bílá věž s druhým největším zvonem v zemi. Ve 20. století v Hradci působili významní architekti – J. Kotěra a J. Gočár. Kotěra je například autorem Muzea východních Čech či Nové radnice, Gočár vystavěl gymnázium J. K. Tyla či Tyršův most.

JIČÍN

Za krásu města Jičína může Albrecht z Valdštejna. Zvelebil

město i zámek, založil sady a lipovou alej. Jičínské náměstí s měšťanskými domy se téměř celé dochovalo v podobě ze 17. století. Dominuje mu Valdická brána, již proslavil hlavně loupežník Rumcajs z lesa Řáholce. V zámku je expozice s díly Radka Pilaře, který Čtvrtkovy pohádky o Rumcajsovi ilustroval.

JOSEFOV

Město i zdejší osmiúhelníkovou pevnost založil císař Josef II., syn Marie Terezie, ve snaze zabezpečit opevnění severních Čech a Moravy. Pod rozsáhlým vojenským komplexem, který nikdy nesloužil svému účelu, je vyhloubeno 45 km chodeb ve dvou až třech podlažích. V Josefově je i klasicistní kostel Nanebevstoupení Páně z let 1805 – 1811.

PARDUBICKÝ KRAJ

PARDUBICE

Město perníku leží na soutoku Labe a Chrudimky. V historickém centru Pardubic je Pernštýnské náměstí s původně gotickými a renesančními měšťanskými domy, mohutnou novorenesanční radnicí a mariánským sloupem z r. 1695. Místní zámek vznikl na místě tvrze pánů z Dubé ze 13. století. Pozdější vodní tvrz stejně jako poddanské městečko patřilo ve 14. století prvnímu pražskému arcibiskupovi Arnoštovi z Pardubic. Kostel sv. Bartoloměje vznikl už ve 13. století, současná podoba je výsledkem přestavby z poč. století 16.

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Založena – stejně jako Litomyšl – při Trstenické obchodní stezce. Největšího rozkvetu dosáhla na přelomu 15. a 16. století, kdy se rovněž započalo s přestavbou původně gotického hradu na renesanční zámek, kde chtěl zcestovalý šlechtic a majitel města Ladislav z Boskovic shromažďovat umělecké sbírky. Na náměstí jsou původně gotické, později renesančně i barokně přesta-

vované měšťanské domy s mázhausy.

LITOMYŠL

Středisko kultury a vzdělanosti s tisíciletou historií. Renesanční zámek je zapsán na seznamu UNESCO. Slavíkovský hrad tady – poblíž obchodní stezky spojující Čechy s Moravou – stával už v roce 981. V roce 1344 bylo v Litomyšli založeno biskupství, jehož konec zařídili husité, když Litomyšl obsadili. Zdejší biskup Jan Železný totiž patřil k největším odpůrcům mistra Jana

Husa na kostnickém koncilu. Cenné je zdejší zámecké divadlo z 18. století, v zámeckém pivovaru se narodil hudební skladatel Bedřich Smetana.

VYSOČINA

TELČ

Jedno z nejkrásnějších měst u nás, zapsané na seznam UNESCO. Trojúhelníkové náměstí Zachariáše z Hradce lemuje převážně renesanční a barokní měšťanské domy, v jižní části stojí kašna z roku 1536. Zdejší zámek je výsledkem řady přestaveb z původního gotického gradu.

JIHLAVA

Ve středověku se tu těžilo stříbro, tak byla Jihlava jedním z nejbohatších měst. Historické jádro je skvěle dochováno, už z dob nejstaršího osídlení se např. zachoval havířský kostelík sv. Jana Křtitele, později renesančně a barokně upravený. Masarykovo náměstí patří s rozměry 110x340 m

k nejrozsáhlejším ve střední Evropě. Pod náměstím je několikapodlažní síť podzemních chodeb.

TŘEBÍČ

Další město na seznamu UNESCO. Benediktinský klášter založil v r. 1101 brněnský kníže Oldřich. Ve 13. stol. byl klášter přestavěn v románsko-gotickém slohu. Po husitských válkách přestavěn na zámek. V původní podobě se zachovala klášterní bazilika. Nedaleko bývalo židovské ghetto, z něhož se zachovaly dvě synagogy a starý hřbitov s více než 3000 náhrobky. Na hlavním náměstí renesanční domy a gotický kostel sv. Martina s 72m věží, na níž jsou z každé strany hodiny s ciferníkem o průměru 7,2 m. Patří k největším ve střední Evropě.

